

ВПЛИВ *LIGNYODES ENUCLEATOR* (PANZ.) НА СТАН ГЕНЕРАТИВНИХ ОРГАНІВ *FRAXINUS EXCELSIOR* L. У КОНТЕКСТІ ПАТОЛОГІЧНИХ ЗМІН

Кульбанська І.М.

Національний університет біоресурсів і природокористування України

<https://park-podillya.com.ua/zbirnyk-do-200-richchia-didushyckoho>

Туберкульозна патологія ясеня звичайного (*Fraxinus excelsior*) – це багатofакторне явище, в основі якого лежать інфекційні та неінфекційні процеси. Візуальний прояв наслідків патології залежить від гідротермічних показників поточного року, фізіологічного стану дерев та наявності комах-фітофагів. Найбільшої шкоди деревам завдає сукупна дія стресових факторів, що сприяє зниженню імунітету рослин та активації фітопатогенів. Комплексний підхід до вивчення причин туберкульозних уражень дозволяє краще зрозуміти механізми ослаблення ясеня звичайного та розробити ефективні заходи щодо його захисту.

Ключові слова: ясен звичайний, туберкульозна патологія, інокулят, комахи-харкофаги, *Pseudomonas syringae* pv. *savastanoi*.

Tuberculosis pathology of *Fraxinus excelsior* is a multifactorial phenomenon, based on infectious and non-infectious processes. The visual manifestation of the consequences of the pathology depends on the hydrothermal indicators of the current year, the physiological state of the trees and the presence of phytophagous insects. The greatest harm to trees is caused by the combined action of stress factors, which contributes to a decrease in plant immunity and the activation of phytopathogens. An integrated approach to studying the causes of tuberculous lesions allows us to better understand the mechanisms of weakening ash and develop effective measures for its protection.

Keywords: common ash, tuberculous pathology, inoculum, carpophagous insects, *Pseudomonas syringae* pv. *savastanoi*.

<https://doi.org/10.32718/npppp-conference.2025.16>